

i en overgangsperiode vil den her åbenhed og nedsættelse kræve en ekstra ressourceindsats hos nogle myndigheder. Og Kulturministeriet vil bl.a. gennem Tilgængelighedsudvalget følge udviklingen og overvåge, at eventuelle ressourceproblemer ikke bliver til hinder for, at offentlige forvaltnings dokumenter som hovedregel kan være tilgængelige efter de 20 år.

Nedsættelse af den særlige 80-års-tilgængelighedsfrist for oplysninger, som vedrører enkeltpersoners private forhold, til 75 år har så mindre betydning, fordi rækkevidden så også vil være mindre, og fordi der som hovedregel fortsat vil være tale om, at denne type oplysninger ikke vil være frit tilgængelige for andre inden for den pågældende persons levetid. Det samme gør sig gældende inden for straffesager. Her skal hensynet til den personlige integritet og privatlivets fred veje tungere end åbenhedshensyn.

Men det er jo sådan set forholdene allerede i dag, at der kan søges om dispensation for den lange frist, således at fristen ikke bliver til hinder for, at f.eks. forskere og historikere, som ikke er interesseret i enkeltpersoners skæbne, men i at skildre vores fælles historie, kan få stillet relevant arkivmateriale til rådighed, også selv om det indeholder oplysninger om enkeltpersoners private forhold. Materialet stilles så til rådighed på nogle særlige vilkår, som fastsættes på grundlag af formålet med benyttelsen. Og der har vi netop gjort det for at øge gennemsigtigheden, så nu er de vilkår optaget direkte i loven.

Der er meget få ansøgninger om dispensation, der ikke imødekommes, og i de tilfælde, hvor der må gives afslag, er det sædvanligvis i familieretlige sager, dvs. med henvisning til privatlivets fred.

Jeg synes også, at det i denne sammenhæng er vigtigt at notere, at vi på andre særlige områder som f.eks. statistiske oplysninger har foreslået at nedsætte den nugældende 80-års-frist til 50 år. Vi har her vurderet, at fristerne godt kan sættes ned uden risiko for store menneskelige omkostninger eller for at skade væsentlige samfundsmæssige interesser.

Muligheden for at foretage fristforlængelser til beskyttelse af væsentlige hensyn må naturligvis opretholdes, men der indføres som hovedregel en overgrænse på 60 år, som kun i helt særlige tilfælde vil kunne fraviges.

Hr. Ole Sohn har påpeget et spændende dilemma, nemlig at det kan forekomme ulogisk ikke også at nedsætte afleveringsfristen til 20 år.

Der er også udtrykt bekymring fra hr. Ole Sohn om, at det vil virke som en hæmsko for en intention om større åbenhed.

Sagen er jo, at med den gældende formulering i loven betyder det ikke, at de skal afleveres efter 50 år, eller efter de 30 år. Der står, at de *senest* skal være afleveret, inden de er 30 år gamle, ikke *når* de er 30 år gamle. Og vi kan sådan set sagtens inden for den nuværende formulering i loven tilstræbe, at afleveringsfristen og tilgængelighedsfristen bliver sammenfaldende. Men hvis man laver en fuldstændig kobling, så vil en nedsættelse af afleveringsfristen til 20 år på nuværende tidspunkt være forbundet med en betydelig ekstra ressourceanvendelse, både hos de afleverende myndigheder og hos Statens Arkiver. Og der vil opstå et akut behov for en kraftig forcering af magasinudbygningsplanerne for Statens Arkiver.

Man skal også huske på, at sammenhængen mellem afleveringsfrist og tilgængelighedsfrist jo blev ophævet ved lovændringen i 1997. Derfor vil arkivalierne være tilgængelige for offentligheden, når de er 20 år gamle, også selv om de ikke er afleveret til et arkiv. Så de *er* tilgængelige. Men det er klart, at det kan opleves som mere besværligt at skulle få fat i materialet fra en myndighed i stedet for, at det ligger ordnet og samlet hos Statens Arkiver.

Derfor vil jeg da gerne tilkendegive her til hr. Ole Sohn, at jeg gerne vil prøve at arbejde for, at tilgængelighedsfristen og afleveringsfristen i praksis så vidt muligt bliver sammenfaldende.

I foråret diskuterede vi også oprettelsen af et ankenævn. Det har flere ordførere påpeget: hr. Poul Qvist Jørgensen, hr. Ole Sohn, hr. Naser Khader og fru Pernille Falcon. Hvorfor vælger vi så ikke bare at oprette et ankenævn til prøvelse af afslag på ansøgninger om dispensation? Det vil jeg ikke gøre, fordi jeg synes, at det er vigtigt – det synes regeringen – at fastholde det politiske ansvar for praksis på området, men vi vælger at videreføre et udvalg, som overvåger myndighedernes praksis på tilgængelighedsområdet, altså Tilgængelighedsudvalget. Og vi udvider udvalgets kompetence til også at omfatte kommunernes praksis på tilgængelighedsområdet.

Kl. 16.15

Rigsarkivarens årlige rapporter til Tilgængelighedsudvalget og den løbende dialog mellem udvalget og rigsarkivaren er i høj grad med til at sikre gennemsigtighed i forvaltningen og efter-